11

4887

KWESTIONARIUSZ

b. jenca - internowanego - wiezenia - "lagiernika" - zeslanca w ...

W.O.

1. Dane osobiste /Imie, nazwisko, stopien, wiek, zawod i stan cywilny/

Stanisław Nizinkiewicz, kpr. rezerwy, urzędnik VIII st. Sądu Grodzkiego ~~[illegible]~~ w Nadwórnej

4887

2. Data i okolicznosci zaaresztowania.

Z 2/3/XI.1940 r aresztowany zostałem w nocy gdz. 12.30 przez N.K.W.D. w Nadwórnej i osadzony w więzieniu w Nadwórnej. Podstawę aresztowania zapodali mi należenie do Organizacji wojskowej za pełnienie służby w Sądownictwie jako i bardziej kapitalnym oraz na przesłuchanie mię w domu mowa kilku oficerów N.K.W.D. / Zarzucano mi ~~[illegible]~~ należenie do organizacji wojsk. z bronią w ręku. —

3. Nazwa obozu /wiezienia - miejsca przymusowych robot/ Więzienie w Nadwórnej następnie więzienie w Stanisławowie, obóz w Starobielsku oraz obóz (lagier) przymusowych robót w Suchobezwodnej.

4. Opis obozu, wiezienia i t.p. /Teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena/.

Więzienie w Nadwórnej było nowo wybudowane w realizmie lekarza Dra Czekwińskiego Wiktora. Są mne, małe cele z jednym okienkiem bardzo małem gdzie w jednej celi przebywało nas tyle że nie można było się obrócić. Na powietrze nie wypuszczano nas, nawet na załatwienie potrzeby wypuszczano nas raz dziennie.
W więzieniu w Stanisławowie gdzie cele są znacznie większe przebywało 8 więźni, N.K.W.D. osadzało nas ponad 50 w celi.
Jak w więzieniu w Nadwórnej jak i w Stanisławowie i obozie przymusowej pracy w Suchobezwodnej panowała wszelka - głód - i wszy.
W lagrach w Starobielsku wszy nie było. —

5. Skład jencow, wiezniow, zeslancow /Narodowosc, kategoria przestepstw, poziom umyslowy i moralny, wzajemne stosunki i etc./

W więzieniu w Nadwórnej przebywałem w celi z różnymi więźniami zaś w Stanisławowie w więzieniu przebywałem kilka tygodni z więźniami politycznymi gdzie stosunki wzajemne między więźniami politycznymi były dobre.
Następnie przebywałem w więzieniu w Stanisławowie w celi gdzie oprócz 5 więźniów politycznych byli przestępcy kryminalni (jak bandyci i t. p.). Tu w tej celi były warunki okropne - gdyż przestępcy mieli się nad więźniami politycznymi.
W obozie w Starobielsku około roku znajdowałem się w jednym baraku razem z około 600 więźniów politycznych gdzie stosunki wzajemne między więźniami były dobre. W obozie (lagrze) Suchobezwodnej [illegible]

6. Zycie w obozie, wiezieniu i t.p. /Przebieg przecietnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyzywienie, ubranie, zycie koleżeńskie i kulturalne etc./

W więzieniach życie płynęło jednolicie - oprócz przesłuchań przez N.K.W.D. - które dla każdego było strasznem wobec użytych tortur. Życie koleżeńskie więźniów w więzieniu i w obozie było możliwe. Wyżywienie było straszne - gdyż niedawno mniejszego więcej oprócz kartofli lub (kiszaków tzw.) oraz raz gęsiej zupy lub jakiegoś bardzo a to bardzo w małej ilości

w Obozie przymus. pracy przebarło się 12 godzin akademickich czasu ciężkiego na dłoni do pracy, która wynosiła zarobe 5-40 lem. Do przyjęcia i pracy nie było czemu się przyjąć oprócz rano zupy 1/2 litra z jagieł bez tłuszczu i 1/2 litra zupy jęczmiennej bez tłuszczu na kolację z 300 gr. chleba. Jeżeli nie mógł wyprawić naszym rozkazu do pracy do izolatora i nie otrzymywał już jedzenia a tylko go

7. Stosunek wladz NKWD do Polakow /Sposob badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc/.

6 badaniu i torturach podczas przesłuchania przez N.K.W.D. dlatego się dużo o tym napisać. Każdy Polak przeszedł politycznych przez kilka dni był przesłuchiwany bez końca. Po kilka dniach gdy nie mógł już pracować zaczęły się tortury. Tak przesłuchania przeszedł odbyło się nocami. Stosunek władz N.K.W.D. do więźniów politycznych Polaków był okropny. Podczas przesłuchania mnie w nocy godz. 23.30 przez trzech N.K.W.D.-owców - którzy z nich uderzył mnie czemu w kręgosłup tak że po ocuceniu mnie leżałem [illegible] dużo czasu - potem przez jakiś czas opamiętałem i zauważyłem że ktoś prosił i że nam nie [illegible] już wstać. Odprowadzono mnie do celi - gdzie za dni [illegible]

8. Pomoc lekarska, szpitale, smiertelnosc /Wymienic nazwiska zmarlych/.

Pomoc lekarska prawie, że nie była - gdyż tylko sanitariuszki dodały i badały gorączkę a w całej pracy lekarstwa nie było oprócz aspiryny i lekarstwa [illegible] adonis" którego dla każdego chorego dawali a nasto kropli [illegible]

Zachorowałem w Obozie przez przymusową w duchotę wodnej na zapalenie płuc - nie zabrano mnie do szpitala lekarka oświadczyła mi, że trzeba dla Z.S.S.R. odbyć wszystkie siły i karała mi dalej do pracy i że dając mi „adonis" i wodę [illegible] wypoczynku i gatera i [illegible]

Śmiertelność była duża - lecz narzekać nie przeszkodzi gdy komendantów łagru oświadczyłem, że jest wydana kamnotja dla Polaków i proszę o zmianę pracy na lżejszą - skorzystał na mnie i jak twoja mać i nada robotat.

9. Czy i jaka byla lacznosc z Krajem i rodzina?

Łączności z krajem ani z rodziną nie było.

4837

10. Kiedy zostal /a/ zwolniony /a/ i w jaki sposob dostal /a/ sie do Armii.

Wolnym zostałem dnia 21/9. 1941 r. - jednak dokument zwolnienia wystawiali karolami z datą wstecznym na 31/8.43. —

Dnia 12 października a może 8 października 1941 przyjechałem do Buzułuka i wstąpiłem do wojska skąd wysłano mnie do Tocka do 19 p.p. do 8 kompanii skąd następnie wyjechałem do Azji a z stamtąd do Persji. —

Antoni Wojciechowski